

Vážený pán minister,

Asociácia strážcov chránených území Slovenska (ASCHÚS), je občianske združenie, ktoré združuje profesionálnych strážcov a terénnych pracovníkov ŠOP SR, ktorí majú oprávnenia člena stráže prírody ako aj členov stráže prírody. Pracovníci ŠOP SR, ktorí sú našimi členmi sú zaradení hlavne vo funkcii strážca.

Asociácia strážcov chránených území Slovenska je riadnym členom International Ranger Federation (IRF), ako aj členom European Ranger Federation (ERF).

Naším prvoradým cieľom je zlepšiť a zefektívniť ochranu nášho najväčšieho bohatstva – prírody - tak, aby toto bohatstvo ostalo zachované pre ďalšie generácie, ktoré prídu po nás. Pre dosiahnutie tohto hlavného cieľa ASCHÚS naši členovia vyvíjajú maximálne úsilie.

Ďalším našim cieľom je zabezpečiť aj pravidelné vzdelávanie našich členov a na základe dohody o spolupráci uzavretej s ŠOP SR aj vzdelávanie pre strážcov a členov stráže prírody, ktorí nie sú našimi členmi. Naši členovia vypracovali viacero rôznych metodických pokynov a usmernení k výkonu strážnej služby z ktorých, niektoré ŠOP SR vydala ako záväzné usmernenia a príručky.

Okrem vzdelávania sa Asociácia snaží hájiť záujmy strážcov a zabezpečiť skvalitnenie podmienok výkonu náročného povolania strážcu chráneného územia.

Práca strážcu je mimoriadne náročná – na čas, odbornú a fyzickú zdatnosť a najmä na morálnu odolnosť strážcu. Strážca musí byť, často sám, v teréne a nesmie brať ohľad na to, či je leto, zima, či prší, sneží alebo praží slnko. Hlavne však musí byť v službe v čase zvýšenej návštevnosti chránených území – cez soboty a nedele a v čase prázdnin. V službe sa stretáva s rôznymi ľuďmi, slušnými a zodpovednými k prírode, ale aj takými, ktorí sa dopúšťajú priestupkov, niekedy aj trestných činov na úseku ochrany prírody a krajiny. Sú časté prípady, kedy je strážca slovne napádaný pre výkon svojej práce. Ľudia, ktorí sa dopúšťajú priestupkov, ho často hrubo urážajú, vyhrážajú sa mu a mnohokrát ho nerešpektujú, pretože vedia, že ich konanie je vo väčšine prípadov beztrestné.

Povolanie strážcu sa nevykonáva pre peniaze, ale z presvedčenia; chápeme ho ako poslanie. Preto, aj keď naša práca nie je dostatočne finančne ohodnotená, málokto z nás sa na to sťažuje. V ešte ťažšej situácii sa však nachádzajú dobrovoľní členovia stráže prírody školení a menovaní teraz okresnými úradmi v pôsobnosti kraja, ktorí pracujú len vo svojom pracovnom voľne. Aj napriek týmto problémom strážcovia sú, pracujú a svojej práci všetci obetujú veľa svojho voľného času a vlastných finančných prostriedkov na úkor svojich rodín.

Vážený pán minister

V návaznosti na náš list, ktorý sme Vám zaslali v roku 2016 a na ktorý ste nám odpovedali a v ktorom ste prisľúbili zasadiť sa o zlepšenie podmienok pre výkon nášho povolania a poslania obraciame sa na Vás opäť so žiadosťou o pomoc pri zlepšení výkonu strážnej služby ochrany prírody a vyriešenia niektorých problémov, ktoré sú podľa nášho názoru závažnou a zásadnou prekážkou pri jej kvalitnom výkone.

Je nám známe, že sa pripravuje novelizovanie zákona o ochrane prírody a krajiny, v ktorom aj napriek prisľubom opäť nie je riešená problematika výkonu strážnej služby ochrany prírody. Ani táto navrhovaná novela neplánuje zmeniť postavenie, riadenie a oprávnenia a povinnosti stráže prírody.

V tejto novele sa znovu nerieši súčasný zlý systém riadenia strážnej služby. Profesionálni strážcovia sú riadení prostredníctvom jednotlivých správ veľkoplošne chránených území ich zamestnávateľom ŠOP SR a členovia stráže prírody zas ich zriaďovateľom, okresnými úradmi v sídle kraja a teda spadajú dokonca pod iný rezort – MV SR.

Navrhovaná novela taktiež nerieši **stále nedostatočné kompetencie strážcov prírody**. Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny síce určuje **oprávnenia stráže prírody**, ale tieto sú pri súčasnom vývoji nelegálnych konaní páchatel'ov priestupkov, iných správnych deliktov a trestných činov podľa nášho názoru nepostačujúce.

Dodnes nám chýbajú základné smernice a pokyny týkajúce sa výkonu strážnej služby, označenie a rovnošata, aj napriek tomu že ich návrhy boli vypracované ASCHÚS a zaslané na posúdenie a schválenie ŠOP SR a MŽP SR.

Vážený pán minister

Obraciame sa Vás s žiadosťou o pomoc pri presadení takej legislatívnej zmeny v navrhovanej novele zákona o ochrane prírody, ktorá by dobrovoľných a profesionálnych strážcov, ktorých ASCHÚS zastupuje, vybavila relevantnými a v dnešnej dobe aj vzhľadom na zvyšujúci sa počet páchaných environmentálnych deliktov a trestných činov potrebnými oprávneniami, povinnosťami a kvalitným systémom riadenia strážnej služby ochrany prírody a zaradila by ich tak medzi vyspelé krajiny Európskej únie a sveta, v ktorých si prácu strážcov ochrany prírody vážia a považujú ju za prínos nielen životnému prostrediu, ale spoločnosti a ľudstvu.

Zároveň Vás v prípade Vášho záujmu znovu žiadame o určenie termínu osobného stretnutia, kde by sme chceli uvedené problémy, ktoré nás trápia prerokovať obšírnejšie a kde by sme naše požiadavky mali možnosť prerokovať podrobnejšie.